

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

Art. II. Quot modis prædestinatio Christi sit causa nostræ
prædestinationis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

ARTICULUS II.

Quot modis prædestinatio Christi sit causa nostra prædestinationis?

Prædestinationem Christi esse causam prædestinationis nostræ, certum & indubitatum est apud omnes, id enim manifestè declarant plura Scripturæ testimonia infra adducenda, & docet expresse D. Thomas hic art. 4. probatque ex eo quod, *Sic Deus præordinavit nostram salutem ab æterno prædestinando, ut per Iesum Christum completeretur.* Solum ergo difficultas est, quod modis prædestinationis Christi sit causa nostræ prædestinationis? Pro resolutione

Dico breviter, prædestinationem Christi esse causam nostræ prædestinationis tribus modis, seu in triplici genere causæ: nimirum in genere causæ finalis, formalis extrinsecæ, seu exemplaris, & efficientis moralis, seu meritoria.

Probatur prima pars conclusionis primò auctoritate Scripturæ, dicitur enim Ephes. 1. *Prædestinavit nos in adoptionem filiorum, per Iesum Christum, in ipsum.* Ubi ly *in ipsum* causam finalem significat, ut docent Interpretes. Item 1. ad Cor. 3. sic ait Apostolus: *Omnia vestra sunt, vos autem Christi, Christus autem Dei.* Ubi D. Thomas ait significari, quod quemadmodum omnia propter prædestinatos creata sunt, ita omnia creata, & ipsi prædestinati, sunt propter Christum, tanquam propter finem, sicut & illa omnia, & ipse Christus, sunt propter Deum ut ultimum finem.

Probatur secundò ex Tridentino sess. 6. cap. 7 ubi definitur quod causa finalis nostræ justificationis est gloria Dei, & Christi: Sed eadem est ratio quantum ad hoc de prædestinatione, ac de justificatione, præsertim cum justificatio sit unius ex præcipuis prædestinationis effectibus: Ergo prædestinatio Christi est causa finalis nostræ prædestinationis.

Probatur tertio ratione: Idem est prædestinationem Christi esse causam finalem nostræ prædestinationis, ac Christum prædestinatum esse finem effectuum nostræ prædestinationis: Sed Christus prædestinatus fuit ut finis omnium effectuum nostræ prædestinationis: Ergo illius prædestinatio est causa finalis nostræ prædestinationis. Major patet, Minorem verò pluribus ostendimus supra disp. 5. art. 1. §. 5. ubi probabilius censuimus Christum fuisse à Deo intentum ut finem non solum prædestinationis hominum & Angelorum, sed etiam creationis illorum. Et patet, tum quia rectus intendendi & providendi ordo postulat, ut caput non sit propter membra, sed contra membra ad caput ut ad finem ordinentur: Sed Christus prædestinatus est caput omnium prædestinatorum: Ergo juxta rectum & consonum modum providendi, fuit prædestinatus ut prædestinatorum finis. Tum etiam, quia ut loco citato ex Magistro Herrera diximus, cum Deus sit omnium creaturarum finis, consuetudinem videtur, ut ea in quibus speciali quodam modo reperitur, sint etiam aliorum omnium fines: ideoque cum in anima iusti speciali quodam modo Deus inhabitet, ad justum tanquam ad finem omnia naturalia ordinantur. Item quia in Sacramento Altaris speciali modo

Tomus 17.

A invenitur author gratiæ & gloriæ, Sacramentum Eucharistiæ cæterorum omnium finis esse censetur. Cum ergo in humanitate Christi, speciali quodam & ineffabili modo, plenitudo divinitatis inhabitet, Christus jure merito omnium creaturarum, & totius ordinis naturæ & gratiæ, subindeque omnium prædestinatorum finis censendus est.

B Secunda pars conclusionis, quæ asserit Christum esse causam formalem extrinsecam, seu exemplarem nostræ prædestinationis, docetur à D. Thomæ hic art. 3. ubi illam probat primò ex Augustino de prædest. Sanct. cap. 15. dicente: *Est præclarissimum lumen prædestinationis & gratiæ, ipse Salvator, ipse mediator Dei & hominum, homo Christus Iesus:* Dicitur enim (ut exponit S. Doctor) *lumen prædestinationis & gratiæ, inquantum per ejus prædestinationem & gratiam manifestatur nostra prædestinatio, quod pertinet ad rationem exemplaris.* Deinde illam probat hæc ratio: Christus prædestinatus est filius Dei naturalis, nos autem filii adoptivi: Sed filiatione naturalis est exemplar adoptivæ: Ergo prædestinatio Christi, ex parte termini, nostram exemplariter causavit. Quod videtur traditum à Paulo ad Rom. 8. his verbis: *Quos præscivit, & prædestinavit conformes fieri imagini Filij sui, ut sit ipse primogenitus in multis fratribus.*

C Notat verò idem S. Doctor ibidem in resp. ad 43. 3. prædestinationem Christi non esse exemplar homogeneum, seu ejusdem rationis cum nostra, sed heterogeneum, & diversæ rationis, eo quod filiatione naturalis sit diversæ rationis à filiatione adoptiva. Quod intelligendum est de prædestinatione Christi considerata in ordine ad terminum primarium, nam si sumatur quoad terminum secundarium, est exemplar ejusdem rationis cum nostra: gratia enim habitualis, & gloria, terminantes secundariò Christi prædestinationem, ejusdem rationis sunt cum gratia & gloria nobis concessa, quæ sunt terminus primarius nostræ prædestinationis.

D Tertia tandem pars, quæ ait Christum esse causam efficientem moralem seu meritoriam nostræ prædestinationis, breviter suadetur. Non stat Christum mereri omnes nostræ prædestinationis effectus & non mereri nostram prædestinationem, sumptam pro actu Dei increato, non quidem secundum entitatem & perfectionem intrinsecam (nam prædestinatio sic sumpta est entitas increata & à se, subindeque independens ab omni causalitate) sed pro eodem actu secundum terminationem liberam activè consideratam: At Christus meruit omnes effectus nostræ prædestinationis: Ergo & nostram prædestinationem, modo jam dicto consideratam. Minor patet ex dictis supra disp. 2. art. 7. Major verò probatur primò ex differentia quæ inter causam physicam & moralem versatur: illa enim in effectum immediatè suam causalitatem exercet, ista immediatè non erga effectum, sed circa affectum præmiantis, illum alliciendo, inclinando, movendo: Ergo non stat meritum omnium effectuum prædestinationis, absque merito decreti divini secundum terminationem liberam activè consideratam, quam dicit ad creaturam.

E Deinde, si Christus meruit omnes effectus nostræ prædestinationis, collatio illorum exterior fuit actus justitiæ erga Christum: Sed non stat actum exteriorum esse actum justitiæ, nisi etiam

Ter

detur

detur actus interior gaudens honestate iustitiæ: Ergo voluntas executiva illorum, etiam fuit actus iustitiæ, & consequenter merita Christi Domini pro motivo respexit; actus enim iustitiæ, ius alterius respicit pro motivo: eo autem ipso quod actus voluntatis divinæ pro motivo respiciat merita, sub iisdem meritis cadit, & ab ipsis efficienter moraliter seu meritorie causatur: Ergo de primo ad ultimum, non stat Christum nobis mereri omnes prædestinationis effectus, absque eo quod meruerit nostram prædestinationem, secundum terminationem liberam activè consideratam, quam dicit ad creaturam. Argumenta quæ in contrarium fieri solent, loco citato proposita & soluta fuere, & ideo hic prætermittuntur.

46. Ex dictis intelliges, Christum primum omnium prædestinatorum merito appellari. Est enim caput omnium prædestinatorum, & nostræ prædestinationis finis, & exemplar, ut jam ostendimus: Sed caput est primum inter omnia membra, & ordine, & dignitate; finis etiam est prius volitus & intentus, quam ea quæ ad ipsum ordinantur; exemplar quoque præintelligitur ad exemplata, ut quid dignius & perfectius, præsertim si sit heterogeneum, & diversæ rationis, ut in presenti contingit: Ergo Christus est omnium prædestinatorum primus, ideoque in Scriptura, *Primogenitus in multis fratribus*, appellatur.

ARTICULUS III.

An Christus meruerit prædestinationem nostram, ut est comparativa, & electio unus præ alio?

47. **I**tem articulo præcedenti monstraverimus, Christum esse causam meritoriam nostræ prædestinationis, quia tamen illa potest considerari dupliciter, nimirum sub ratione simplicis dilectionis prædestinatorum, & sub ratione electionis, quæ ratione importat quod illis gloria conferatur præ aliis, id est aliis non electis ad gloriam, vel ab illa positive exclusis: merito hic inquirimus, an Christus meruerit nostram prædestinationem, non solum ut haberet rationem simplicis dilectionis, sed etiam ut est comparativa, & electio unus præ alio? Quod ut magis declararetur,

48. Advertendum est, duobus modis posse concipi Christum meruisse prædestinationem hominum, prout est comparativa. Primò ut solum meruerit comparisonem formalem, nimirum ut aliqui præ aliis eligerentur confusè & indeterminatè. Secundò ut meruerit comparisonem & designationem materialem, id est ut huic & illi nominatim, v. g. Petro & Paulo in particulari, merita sua applicarentur. Hoc præmissis, pro resolutione difficultatis propositæ sit

S. I.

Conclusio affirmativa statuitur.

Dico igitur, Christum meruisse prædestinationem nostram, sub ratione electionis consideratam; nec aliquorum vagè & indeterminatè, sed horum determinatè qui prædestinati sunt. Ita communiter docent Theologi, excep-

ptō Scotō, & Discipulis ejus, quos pauci ex recentioribus sequuntur.

Prima pars conclusionis probatur primò ex illo Apostoli ad Ephes. 1. *Qui benedixit nos in benedictione spirituali in celestibus in Christo, sicut legit nos in ipso ante mundi constitutionem. Ut in Christo, idem valere ac per Christum, seu per meritum Christi, docent Patres Græci communiter, & ex Latinis Ambrosius, & D. Thomas ibi lib. 1. Unde sic arguo: Deus nos benedixit in Christo omni benedictione: Sed præcipua hominum benedictio consistit in prædestinatione illorum, quatenus est comparativa, seu prout electio unus præ alio: Ergo hæc benedictio prædestinatio benedixit in Christo: Sed Deus benedixit in Christo, est Christum benedixisse nobis mereri: Ergo meruit nobis Christus prædestinationem, etiam prout est comparativa, & electio unus præ alio.*

Probatur secundò eadem pars: Merita Christi Domini fuerunt prævisa ante prædestinationem hominum, ut est comparativa, & electio unus præ alio, cum ipse sit primus prædestinatorum & ordine & dignitate, ut constat ex dictis articulo præcedenti: Ergo talia merita fuerunt causa prædestinationis hominum comparative, & prout est electio unus præ alio. Consequentia patet, nam omne quod prævisionem meritorum Christi supponit, potest esse illorum præmium; cum habeant vim meritoriam simpliciter infinitam, & consequenter ad omne præmium sufficientem valorem; & aliud quod in talem electionem ut in præmium referantur, deceat dignitatem Christi & congruum muneris Redemptoris: Ergo si merita Christi fuerunt prævisa ante prædestinationem hominum, ut est comparativa, & electio unus præ alio, illam sub hac ratione Christus meruit.

Secunda verò pars conclusionis, quæ assertit Christum non meruisse electionem aliquorum in communi, & vagè ac indeterminatè, vel horum determinatè & in particulari qui prædestinati sunt, probatur primò ex illo Christi ad Discipulos Joann. 15. *Nun vos me elegistis, sed ego elegi vos: quæ verba de electione ad gloriam intelligit Augustinus de prædestinat. Sanct. cap. 19. & de corrept. & gratia cap. 7. dicens: Ego elegi ad obtinendum regnum suum. Eodem modo ea interpretatur D. Thomas ad Ephes. lect. 1. & per illa explicat sententiam Pauli ad Hebræos quod Deus elegit nos in Christo ante mundi constitutionem: Sed in illis verbis importatur specialis & determinata electio aliquorum in particulari, scilicet Apostolorum aut Discipulorum Christi: Ergo Christus meruit prædestinatis electionem ad gloriam, aut aliquorum vagè, sed horum in particulari & determinatè.*

Deinde probatur eadem pars ab inconvenienti quod sequitur ex adversa sententia: Si enim Christus solum meruisset electionem hominum in communi, seu vagè & indeterminatè, & non istorum in particulari, & determinatè præ aliis, non essent isti præ aliis specialiter ipsi obligati, quoad primam electionem ad gloriam, primamque prædestinatorum a reprobi discretionem: Sed hoc admitti non debet. Ergo non est asserendum, Christum meruisse duntaxat electionem prædestinatorum vagè & in confuso acceptam, & non specialem electionem istorum determinatè, præ aliis.